

EuroPharm Forum'un 9.Yıllık Toplantısı

Ecz.Ekrem EŞKİNAT

TEB Denetleme Kurulu Üyesi

EuroPharm Forum'un 20-21 Ekim 2000 tarihlerinde Kopenhag'da yapılan 9.Yıllık Toplantısı, 28 ülkeden eczacı örgütleri temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşti.

Dünya Sağlık Örgütü'nün Kopenhag'daki Avrupa Ofisi'nde toplanan Forumun ilk gününde Yürütme Kurulu'nun Çalışma Raporu, ekonomik konular ve statü değişikliği önerileri tartışıldı. Slovakya ve Macaristan Eczacı Birlikleri'nin asıl üyelikleri, İsveç Apoteket AB ve Amerika Eczacılık Forumu'nun gözlemci üyelikleri kabul edildi.

Yürütme Kurulu'nun yapılan seçimlerinde, görev süresi sona erenlerin yerine başkanlığa Hırvatistan Eczacıları Birliği'nden Maja Jaksevac-Miksa, başkan yardımcılığına Eeva Terasalmi (Finlandiya), saymanlığa Dirk Broeckx (Belçika), üyeliklere Herbert Cabana (Avusturya), Henri Lepage (Fransa), Marco Nocentini (İtalya), Suzete Costa (Portekiz) seçildiler.

Hırvatistan, Almanya, Estonya-Finlandiya, Letonya, Danimarka eczacı örgütlerince yürütülen ikili çalışmaların raporları okundu ve değerlendirildi. Geleceğe yönelik projelerin tartışılmasından sonra, çalışma grupları oluşturuldu. İlacınız hakkında soru sorun, HIV/AIDS ve Eczacı, Yüksek Tansiyon, Şeker Hastalığı, Sigara ile Mücadele konularındaki altı grubun yaptığı çalışmalarda ulusal programlar üzerinde karşılıklı deneyimler aktarıldı.

2001 yılı tahmini bütçesinin onaylanmasının ardından gelecek yılki EuroPharm Forum Toplantısının Hırvatistan'ın Dubrovnik kentinde yapılması kararlaştırıldı.

İkinci gün yapılan "Birleştirilmiş Sağlık Hizmeti" konulu sempozyum ile çalışma tamamlandı.

EuroPharm Forum Nedir?

EuroPharm Forum'un temel amacı, Avrupa'daki sağlığı geliştirmek ve Ulusal Eczacılık Örgütleri ile WHO- Avrupa Bölgesi ile diyalog kurarak Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) Sağlık21 politikasına destek vermektir.

Forum, hastalıkların tedavisinde, ilaçlarla ilgili olarak bilgi ve danışmanlık hizmeti sunmak üzere eczacının katılımına ve başrolde olmasına büyük önem vermektedir. Forum ayrıca, eczacıların doktor ve diğer sağlık uzmanlarıyla etkin bir ortaklık içinde olması için çaba göstermektedir.

Forum şu günlerde, altı eczacılık uygulaması projesi ve bir tane ikili program projesi yürütmektedir. Forumun 1999 Ekim-2000 Ekim tarihleri arasındaki faaliyetleri aşağıda özetlenmiştir:

* Avrupa Eczanelerinde Astım Hizmetleri ile ilgili bir sempozyum düzenlenmesi,

* EuroPharm, FIP ve PGEU işbirliğiyle "Sağlığın Geliştirilmesi ve Hastalıkların Engellenmesinde

Eczacının Rolü" konulu sempozyum düzenlenmesi,

* "Eczacılar ve HIV/AIDS" ile ilgili olarak bir çalışma grubunun oluşturulması.

* "İlacınız Hakkında Soru Sorun" projesi ile ilgili olarak altı üye ülkenin katılımıyla ikili program oluşturulması,

* Avrupa Birliği'nin, eczacıların sigara içme alışkanlıkları ve sigarayı bırakma aktivitelerine katılımları ile ilgili olarak bir çalışmayı finanse etmesi,

* Dünya Sağlık Örgütü'nün, Eczane Temelli Hipertansiyon Tedavisi Modeli ile ilgili olarak pilot bir çalışmayı finanse etmesi,

* Ocak 2000'den beri aylık "Newflash" dergisinin çıkarılması,

* Veri toplama modeli ile ilgili olarak bir teklif geliştirilmesi,

* İletişim programı ile ilgili olarak bir teklif geliştirilmesi,

* Yönetim modeliyle ilgili olarak bir teklif geliştirilmesi,

* EuroPharm Forumu iki yeni ülkenin katılımı.

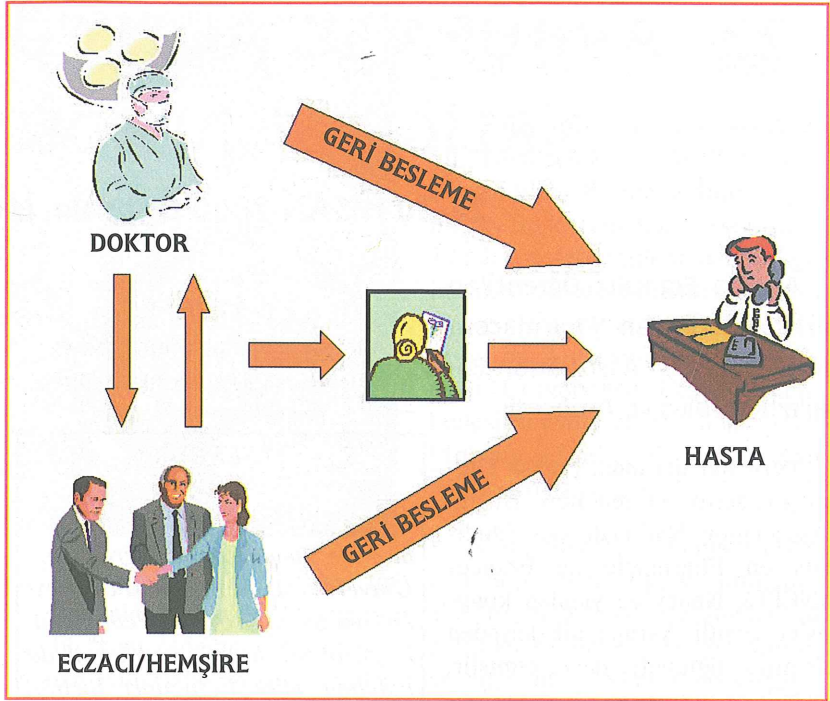
Birleştirilmiş Sağlık Hizmeti

Çeviri: Ecz.Arzu TOYOĞLU (TEB)

Birleştirilmiş Sağlık Hizmetinin bulunmaması, advers ilaç etkileri ve ölümlerle sonuçlanabilmektedir. Yapılan çalışmalarda hemşire yönetim ve diğer programların bu sonuçları iyileştirdiği görülmüştür. Eczacıların vaka yönetiminde yer alması ile tedavi başarısızlıklarının %63, medikal problemlerin %53 azaltılacağı ve hastaların %84'ünün optimal sonuca ulaşacağı tahmin edilmektedir. Seçilen klinik eczacılık servisinin mortaliteyi (yaklaşık 40,000 daha az ölüm) azalttığı bulunmuştur. Bir yoğun bakım ünitesinde yapılan çalışmada, eczacının advers etkileri %66 oranında azalttığı ve engellenen advers ilaç etkilerinden 270,000\$ kazanıldığı gösterilmiştir.

Nedir?

Birleştirilmiş Sağlık Hizmeti, klinik, hayat kalitesi ve ekonomik sonuçlarının azamiye ulaşması, advers etkilerin engellenmesi veya en aza indirilmesini hedefler. Bu amaçlar doğrultusunda sağlık hizmetinin verimliliğini ve etkinliğini maksimize eden, işbirliği halindeki meslekler arası hizmettir.

Verimlilik, tedavi organizasyonunda en kost-efektif yoldur.

Etkinlik, kısmen veya tamamen cevap verebilecek ve/veya tüm tedavi süresini tolere edebilecek hastaların yüzdesidir.

Etkinliğin artırılması, hekimler ve/veya hastalar tarafından, kendi koşulları ve tedavileriyle ilgili en sık görülen yanlışların ve yanlış yorumların azaltılmasını ve teşhisini içermektedir.

Neden Birleştirilmiş Sağlık Hizmeti

- * Klinik uygulamada kabul edilemeyen varyasyonlar
- * Kanıta dayalı hizmet eksikliği
- * Etkili tedavilerin zayıf alımı

* Uygun olmayan tedavilerin kullanımı

* Etkili olmayan tedavilerin kullanımı

* Sonuçların gözlenmesindeki eksik

* Önlenebilir advers ilaç reaksiyonları gibi birçok nedenden dolayı Birleştirici Sağlık Hizmetine gerek duyulmaktadır.

Birleştirilmiş Sağlık Hizmetini ve kanıta dayalı uygulamayı sağlamak, sağlık hizmetindeki varyasyonların en aza indirilmesini sağlamak esastır. Eczacılık hizmeti anahtar rol üstlenmektedir. Sağlık hizmetlerinin sonuçlarının izlenmesi ve çizilen ana hatlara sadık kalınması esastır.

23. AVRUPA ECZACILIK ÖĞRENCİLERİ BİRLİĞİ (EPSA) KONGRESİ

24-30 NİSAN 2000 Uppsala, İsveç

Avrupa Eczacılık Öğrencileri Birliği (European Pharmaceu- tical Students Association-Ep- sa)'nin Kuruluş ve Tarihi:

1978 ilkbaharında, Fransa Ulusal Eczacılık Öğrencileri Birliği (Association Nationale des Etudiants en Pharmacie de France-ANEPP), Nancy'de yapılan kongresine çeşitli Avrupa ülkelerinden bir grup öğrenciyi davet etmiştir. Bu buluşmanın amacı; Avrupa Topluluğu (European Community-EC) içerisinde eczacılık diplomalarının karşılıklı tanınması hakkındaki Avrupa Topluluğu direktifleri hakkında görüşmek ve farklı ülkelerdeki eczacılık eğitimlerinin karşılaştırılmasıdır. Bu buluşma sırasında, konunun bu kadar kısa bir süre içerisinde ele alınıp bir sonuca varılmasına imkan olmadığı, fakat bu başlıklar üzerinde görüşme ve anlaşmanın da çok gerekli olduğu bütün katılımcıların ortak fikri olmuştur. Bu nedenle öğrenciler, Uluslararası Eczacılık Öğrencileri Federasyonu'na (International Pharmaceutical Students' Federation-IPSF) bu konu ile ilgilenmek üzere bir Avrupa Alt-Komitesi (European Sub-Committee-ESC) oluşturulmasını önermiştir. Sonunda, 1978 IPSF kongresinde, Edinburg'da, ESC kurulmuştur.

1982 yılında, ESC bağımsız bir organizasyon; Avrupa Eczacılık Öğrencileri Komitesi (European Pharmaceutical Students' Committee) haline gelmiştir. ESC'nin temel amacı; EC içerisinde eczacıların serbest dolaşımı açısından,

Can Tufan

Anoushirvan Mohammadzadeh
(Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi)

TEŞEKKÜR

Bu kongreye katılmamız için bize her konuda destek veren Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Dr. Fethi Şahin başta olmak üzere, maddi katkıda bulunan Türk Eczacıları Birliği, Ankara Eczacı Odası ve Gazi Üniversitesi Vakfı'na sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

diploma eşdeğerliği konusunda çalışmaktı. Konu değişik açılardan incelenip, ülkeler arasında konu isimleri farklılığının getirdiği zorluklara rağmen, müfredat karşılaştırılmıştır. Sonuç olarak, değişik ülkelerdeki çalışmalar hakkında yeterli bilgi toplanmış ve konu hakkında, "Pharmacy in Europe, Facts of Pharmacy Education and Practice in European Countries", başlığı altında bir makale hazırlanmıştır.

EPSA'nın şimdiki adını alması, bağımsız hale gelişinden on yıl sonra 15. ESC kongresinde, Helsinki'de, karar verilmiş ve Nisan 1993'te, Tuebingen, Almanya'da yapılan 16. ESC kongresinde resmen kabul edilmiştir.

1982'de belirlenmiş olan, EPSA'nın şimdiki amaçları şunlardır:

1. Avrupa eczacılık öğrencileri arasında bağlantı ve bilgi alışverişini desteklemek.

2. Eczacılık eğitim ve mesleği hakkında bir fikir birliği oluşturmak.

3. Avrupa eczacılık öğrencilerinin fikirlerini, profesyoneller ve devletlerle yapılan görüşmelerde temsil etmek.

Avrupa'nın değişik yerlerinden, 80,000 eczacılık öğrencisini temsil eden 28 üye ülkesiyle EPSA, büyümeye devam etmekte olan bir organizasyondur.

23.EPSA Kongresi

EPSA'nın 23. yıllık kongresi 24-30 Nisan 2000 tarihleri arasında Uppsala, İsveç'te gerçekleşmiştir. Bu kongreye 25 ülkeden toplam 169 kişi katılmıştır. Türkiye'yi temsilen; 9'u İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, 2'si Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi ve biri de Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nden olmak üzere 12 eczacılık öğrencisi kongreye katılmıştır.

Bu yılki kongrenin konusu "Biyoteknoloji" olup, bu konuda 3 panel yapılmıştır.

Panel-I: Biyoteknolojiye Giriş

Panel-II: Biyoteknoloji ve İlaçlar

Panel-III: Etik ve Biyoteknolojide Eğitim

"Biyoteknolojiye Giriş" konulu panelde söz alan konuşmacılar biyoteknolojinin biyoloji ve teknolojinin birleşmesinden oluşmuş, gelişmekte olan bir alan olduğunu, geniş bir çalışma sahasında kullanılabileceğini, rekombinant DNA teknolojinin bulunmasıyla çok büyük

gelişme kaydettiğini, özellikle tıp ve ziraat alanında sıklıkla başvuru alan bir alan olduğunu, bu alanda yapılan çalışmalar ve elde edilen gelişmeler sonucunda bugün artık genlerin yapısını belirlemenin mümkün olduğunu dile getirdiler.

"Biyoteknoloji ve İlaçlar" konulu panelde, son on yılda biyoteknolojide meydana gelen hızlı ilerlemenin hastalık nedenlerinin moleküler analizinde ve yeni ilaç geliştirilmesinin erken aşamalarında yeni yöntemler getirdiği, bu gelişmelere paralel olarak biyoteknolojik maddeler ve biyofarmasötikler ile formüle edilen ilaç taşıyıcı sistemlerin sayısı ve öneminin arttığı dile getirildi.

"Etik ve Biyoteknolojide Eğitim" konulu panelde ise HPG'nin yakın zamanda sonuçlanacağı belirtilerek bu durumda insanın genetik yapısı hakkında ayrıntılı bilgi edineleceği ve genetik hastalıkların tedavisi açısından çok büyük yarar sağlanacağı, ancak bunun yanısıra bir çok etik sorunun da ortaya çıkacağı vurgulandı.

Avrupa Eczacılık Öğrencileri Birliği'nin toplantılarında panellere ek olarak, kongrede bilimsel açıdan

önemli olan bir diğer konu ise posterlerin sergilendiği bölümdü.

Kongre poster konusu olarak bu yıl "Biyotechnology in Pharmacy" (Eczacılıkta Biyoteknoloji) seçilmiştir. Bu konuda kongrede toplam 13 adet poster sergilenmiştir. Sergilenen bu 13 adet posterden 4 tanesi Türkiye'den gelmiştir. Türkiye'den gelen bu 4 posterden 1 tanesi de Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'ni temsil eden Anoushirvan Mohammadzadeh ve Can Tufan tarafından hazırlanmıştır.

Sonuç olarak, bu kongre; biyoteknoloji, eczacılıktaki kullanım alanları, bu alandaki gelişmeler, bu gelişmelerin getirebileceği bilimsel ve etik sonuçlar konusunda katılımcıların bilgilerini artırması ve uluslararası düzeyde eczacılık öğrencileri ve organizasyonları ile ilişkilerini geliştirmesi bakımından çok yararlı olmuştur.

1- Head of Clinical Affairs, Eurona Medical AB.

2- Associate Professor in Biochemistry, Dept. of Biochemistry, Biomedical Center, Uppsala University, Uppsala, Sweden.

3- Science Director, Amersham Pharmacia Biotech, Uppsala, Sweden.

4- InBio, Institutet för Bioaktiva Naturoprodukt AB, Uppsala Science Park, Uppsala, Sweden.

5- Director, Strategic competence support, Human resources, AstraZeneca, Södertälje, Sweden.

6- Pharmaceutical assessor, Medical Product Agency.

7- Istanbul University, Faculty of Pharmacy, Department of Pharmaceutical Technology, Istanbul, Turkey.

8- Medical genetics, Department of genetics and pathology, Rudbecklaboratoriet, Uppsala, Sweden

9- Department of Psychology, Stockholm University, Sweden.

10- Pharmacy Practice, University Groningen, The Netherlands.